

Aan de leden van de cie. WIOSSAN,

Allereerst willen we jullie hartelijk bedanken voor de uitgebreide discussie die jullie op woensdag 5 juni hebben gevoerd met de wethouders Achbar en Kasmi over de subsidieregeling informele leerondersteuning en in het bijzonder over stichting ZuiderLokaal. We waarderen dat enorm.

Naar aanleiding van de vergadering en met name de toelichting van de wethouders het volgende:

1. Gemeenschap of doelgroep; eigen initiatief of hulpverlening

Tijdens het debat refereerde Larissa Vlieger aan haar bezoek aan ZuiderLokaal. Ze was onder de indruk, zoals vrijwel iedereen die ons bezoekt. Door er zelf te zijn, wist ze dat het goed zat. Wat ze eigenlijk zag, is een gemeenschap die met beperkte financiële steun van de gemeente, zelf haar problemen aanpakt. Dat is de saamenhorigheid, die oplevert dat kinderen 's avonds om 18.15 de trappen oprennen tot naar de derde verdieping, om op tijd met de les te beginnen; die oplevert dat veel ouders bij ons wachten tot ze met hun kind weer naar huis gaan, die met Louisa en andere vrijwilligers en onze begeleiders de schoolproblemen en vorderingen van hun kind bespreken en die, terwijl hun kind les kreeg, met steeds meer deelnemers een cursus volgden in het beheer van het huishoudbudget.

Wethouder Achbar bevestigde het met zoveel woorden in een discussie over monitoring: het beste is om zelf langs te gaan, dan kun je zelf zien dat het goed zit. Toen Louisa 10 jaar geleden samen met andere moeders begon, was er geen regeling. Er was gelukkig wel een behulpzame ambtenaar, Fred Hoeksema, die haar hielp met het aanvragen van geld, want dat was het enige dat ze tekort kwamen. Na oprichting van Zuiderlokaal in 2017 werd een beroep gedaan op het budget voor bewonersinitiatieven van de wijkraden. Bij de wijkraden, zo dicht bij de burgers, wist men immers ook dat het goed zat. Maar zij kregen vanuit het stadhuis te horen dat dit budget niet bedoeld is voor structurele zaken (blijkbaar zijn Kerst, Sinterklaas, Suikerfeest ed. niet structureel).

Conclusie: bewonersinitiatief mag niet ondersteund worden als het een structureel probleem helpt oplossen.

Na jaren veroordeeld te zijn geweest tot allerlei subsidie- en tijdelijke regelingen, is er dan nu de subsidieregeling informele leerondersteuning. In woord en schrift hebben we al duidelijk gemaakt hoe we daarover denken.

Hier wijzen we er graag nog eens op dat ZuiderLokaal een initiatief is van ouders die hun kind willen laten helpen bij hun huiswerk en extra taal en rekenles willen geven, zoals veel andere ouders dat zelf kunnen of kunnen laten doen tegen betaling, zonder enige voorwaarden of bemoeienis: een eigen initiatief uit onze gemeenschap op Zuid.

De nieuwe regeling dwingt ons, vanwege de aard van het subsidie-instrument, ons te verhouden tot een in de regeling omschreven doelgroep, als aanbieder van het product informele leerondersteuning: De gemeente regelt een aanbesteding voor hulpverlening door externe partijen, zonder enige betrokkenheid daarbij van degenen waar het om gaat. Ouders zijn teruggebracht tot een doelgroep aan wie hulp moet worden verleend door derden.

Hoe treurig dat is blijkt uit een van de in de regeling genoemde beoordelingscriteria: "Hoeveel mensen worden bereikt, en *hoe worden deze mensen geworven*".

Louisa begon haar werk niet omdat er een zak geld beschikbaar was gesteld, maar omdat ze net als veel andere ouders ervoer dat ze haar kinderen niet goed kon helpen met hun schoolwerk en daar wat aan wilde doen. Dat is wat ZuiderLokaal uniek en anders maakt dan aanbieders die afkomen op een subsidieregeling.

En wat de monitoring betreft: we weten precies van welke wijken en scholen onze kinderen komen, hun aanwezigheid wordt per avond bijgehouden, het werk dat ze maken en de toetsen die ze doen worden nagekeken en kunnen door de ouders worden ingezien en besproken met Louisa of hun begeleider. Verder laten ouders ons weten hoe de vorderingen van hun kind op school zijn. Soms neemt een onderwijzer contact op omdat het kind zo'n vooruitgang boekt. Dat, samen met de voortdurende stroom van inschrijvingen en het feit dat kinderen zelfs na een half jaar op de wachtlijst toch komen als er eindelijk plek is, vormt voor ons met andere bliken van waardering een aansporing om door te gaan met ons werk, in het vertrouwen dat we echt een verschil maken. Dat zullen we hoe dan ook blijven doen.

2. Vergelijking met het tutoren-programma van EMI

Gefinancierd uit NPO budget is door het Expertisecentrum Maatschappelijke Innovatie (EMI) van de Hogeschool Rotterdam de afgelopen drie schooljaren een project uitgevoerd waarbij HBO-studenten werden ingezet voor het 1 op 1 of 2 helpen van basisschoolleerlingen met extra taal- en rekenles. Omdat die les plaats vindt tijdens schooltijd, verzuimt de betreffende leerling daarbij wel een andere les.

Studenten zijn in dienst van een uitzendbureau en ontvangen een salaris van ongeveer € 15,- per uur (<https://flexcraft.pl/assets/Brochure-Studenttutoren-voor-studenten.pdf>). De kosten voor de basisschool bedragen € 15,- per leerling. Andere kosten: de ontwikkeling van dit programma (inclusief een app die gebruikt wordt door de tutoren, eigen docenten van de tutoren, de leerkrachten van de basisschoolleerlingen) training van de tutoren, materialen etc.. Ten slotte is ook voor coördinatie veel capaciteit nodig (het koppelen op een bepaald tijdstip in de week, van leerlingen van verschillende groepen en basisscholen aan studenten van verschillende opleidingen, met wisselende roosters).

Kortom: kosten noch moeite zijn gespaard. Gelet op de genoemde bedragen en de enorme overhead die nodig is om dit programma uit te voeren, zijn de kosten veel hoger dan € 15,- per leerling per uur. Nu na drie jaar het NPO-geld wegvalt, eindigt het project.

Het is opvallend dat de gemeente voor dit project geen gebruik heeft gemaakt van aanbesteding of subsidiering. Het is gegund aan EMI Hogeschool Rotterdam. Blijkbaar maakt het uit of de extra taal- en rekenles tijdens schooltijd wordt gegeven binnen de onderwijswereld, of buiten schooltijd, buiten de onderwijswereld.

Op basis van de door ons ingediende subsidieaanvraag en de daarin opgenomen begroting, zijn de kosten bij ZuiderLokaal € 3,70 per leerling per uur.

3. Ons aanbod in het kader van de dagprogrammering

Wethouder Kasmi gaf aan dat ZuiderLokaal door NPRZ is uitgenodigd om aanbieder te zijn en dat we daar geen gebruik van hebben willen maken. Dat is onjuist. Wat wel klopt is dat we vanuit onze ontstaansgeschiedenis (zie onder punt 1) onszelf beschouwen als een verlengstuk van het gezin en niet van de school.

Allereerst ons contact met NPRZ. We hebben nadat we Marco Pastors hadden benaderd, op 13 maart 2018 een gesprek gehad met de onderwijsadviseur bij NPRZ, met als resultaat dat men zou kijken wat men voor ons kon doen. Een aantal maanden later liet deze medewerker telefonisch weten dat er wat moois aan zat te komen. Dat bleek de honorering van een subsidieaanvraag die we zelf bij Citylab 010 hadden ingediend.

We hebben vanaf maart 2019 gepoogd om via het ambtelijk projectteam Dagprogrammering onze activiteiten bij de basisscholen aan te bieden, in een vorm waarbij we zowel recht deden aan de ouder als aan de school, dus via ouder én school.

Men kon ons toen nog geen duidelijkheid geven over de wijze waarop die dagprogrammering zou worden georganiseerd. In mails in maart en mei 2019 hebben we de wethouder ook op de hoogte gesteld van onze pogingen inclusief een voorstel over de financiering via de scholen. Ambtelijk (via onze ambtelijk contactpersoon) kregen we daar nooit een reactie op. Een jaar later, op 28 mei 2020, hebben we na overleg met het ambtelijk projectteam aan meer dan 30 basisscholen in Rotterdam Zuid een aanbod gedaan, waarbij ouders hun kind konden inschrijven en door de school akkoord kon worden gegeven, ook voor de betaling. Voor een warm contact met de scholen heeft het projectteam niet willen zorgen en zelfs aan de namen en mailadressen van directeuren moesten we zelf zien te komen. Van twee scholen ontvingen we een negatieve reactie, van de andere hebben we niets vernomen.

4. Eenmalig een subsidie van € 100.000

Wethouder Achbar gaf aan dat ZuiderLokaal in het kader van een pilot bijna €100.000 ontving (schooljaar 2021-2022). Het klopt niet dat dit in het kader van een pilot was en het is ook niet zo dat de effectiviteit en efficiency bij het werken op twee vestigingen niet gewaarborgd zou kunnen worden.

Na uitgebreid overleg met de directie van osg Hugo de Groot in Charlois, konden we daar een tweede vestiging starten; net als de Hef centraal gelegen in een groot woongebied waar veel basisschoolleerlingen op korte afstand wonen. Omdat we op dat moment weer met een nieuwe regeling te maken kregen, waarbij per deelgemeente een maximum bedrag beschikbaar was en het budget voor Charlois al was opgesoupeerd, stonden we voor de vraag of we ervan af zouden zien, of een vestiging in IJsselmonde zouden starten, waar nog wel budget beschikbaar was.

We hadden twijfels, omdat bij onze vestiging in de Hef meer kinderen uit Charlois werden ingeschreven dan uit IJsselmonde. De Tarwewijk en Carnisse in Charlois zijn vergelijkbaar met de aangrenzende wijken als Bloemhof en Afrikaanderwijk in Feijenoord. Charlois en Feijenoord vormen één gemeenschap. Met de spoorlijn als harde grens, vormt de bevolking in IJsselmonde een andere gemeenschap op Zuid. ZuiderLokaal komt niet voort uit die gemeenschap. In IJsselmonde waren we m.a.w. een externe aanbieder.

We besloten in overleg met onze contactambtenaar toch zowel voor Feijenoord (€ 60.000) als voor IJsselmonde (€ 40.000) subsidie aan te vragen. Helaas bleef het aantal inschrijvingen in IJsselmonde (ongeveer 60) achter bij onze verwachtingen. We besloten de vestiging na een jaar te sluiten. Het ongebruikte geld vloeyde terug naar de gemeente. Een tweede vestiging in Charlois is nog steeds onze wens.

Het blijft vreemd dat de subsidieregeling budget per gebied verstrekt. Onze kinderen komen van heel Zuid en van meer dan 60 basisscholen. Vanzelfsprekend weigeren we geen kind omdat het uit een bepaalde wijk of school komt.

Van veel groter belang is de locatie: een school voor voortgezet onderwijs, centraal gelegen met veel gewone klaslokalen, waar kinderen per groep klassikaal les kunnen krijgen en waar voldoende voorzieningen zijn.

5. Ten slotte

Tijdens het overleg in de commissie werd aangegeven dat vanwege de lage maximale subsidie organisaties omvallen (zoals gebeurt met de Katrol) of dreigen om te vallen. De reactie van de wethouder daarop was dat de gemeente altijd in overleg zal gaan met de betrokkenen om dat te voorkomen.

Wat een ironie om op dezelfde dag te vernemen dat de gemeente in 2026 stopt met deze financiële bijdrage omdat “deze ondersteuning niet valt binnen de primaire taken en doelstellingen van het onderwijsbeleid”.

We begrijpen dat de gemeente vanwege de budgettaire problemen fors moet ingrijpen. We begrijpen niet dat dat ten koste moet gaan van kinderen die al met een grote achterstand aan school beginnen; een school die te weinig onderwijzers heeft en waar kinderen met een steeds lager taal- en rekenniveau vanaf komen. Een verlies van talent dat zowel een enorm persoonlijk als maatschappelijk drama is. We begrijpen ook niet dat de gemeente, zelfs als de kosten zeer laag zijn, de ouders waar het hier om gaat, in de steek laat. Ze kunnen hun kind niet zelf helpen en hebben geen geld om dat te laten doen.

ZuiderLokaal zal niet omvallen. Louisa begon 10 jaar geleden zonder daar enige financiële vergoeding voor te ontvangen. We zullen met ons werk hoe dan ook doorgaan, omdat we het doen voor onze kinderen en hun ouders.

Namens stichting ZuiderLokaal,
Peter de Klerk